בית אהרן — שופטים

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך. איתא במדרש. שע"י משפט מתרומם הקב"ה שנאמר ויגבה י"י צבאות במשפט. וכשאתם עושים משפט אני משרה קדושתי בתוככם שנאמר והאל הקדוש נקדש בצדקה: ע"כ

ונוכל לומר כי שמעתי מא"א מו"ר זצוק"ל. שאמר שופטים ושוטרים תתן לך. שצריך כ"א לעשות לו בלבו שופט ושוטר בכדי שלא יסור ח"ו מדרכי השי"ת. ויכול להיות אשר לזה מתרגם התרגום ע"ז דיינין ופורענין. כי בכ"מ מתרגם התרגום על שוטרים סרכיא. ובכאן מתרגם פורענין. היינו שצריך להזכיר לעצמו יראת עונש שזה נקרא יראה פשוטה. וזהו תתן לך בכל שעריך בכל השערים שיש לו להאדם שנתן לו הקב"ה יראה תמיד לעשות לו שופט ושוטר שיוליכנו לדרך הטוב והוא ימשול על כל דבר. וזהו לשבטיך. ל' מושל. שימשול על כל השערים ויעלה הכל לדרך הטוב. ואז ושפטו את העם משפט צדק. כי כשילך בדרכי י"י וילך משער לשער עד זה השער לי"י אז גם מדה"ד יסכים לטוב ולרחמים. וזהו משפט צדק. כי גם הצדק יסכים למשפט דאיהו רחמים. ולזה כתיב ביעקב משפט וצדקה ביעקב אתה עשית. פי' שקישר כל העולם הזה שנברא בה' להקב"ה והטה הכל להימין כי מדתו מדת הרחמים. ולזה כתיב בהקב"ה צדק ומשפט מכון כסאך כמו שאנו אומרים ויכון בחסד כסאך. כי כשמטה הכל למשפט אזי זהו הכנה להכסא של חסד. וזהו חסד ואמת יקדמו פניך. שנעשה הכל חסד. וכבר אמרנו שכ"מ דכתיב חסד כתיב שם אמת ג"כ. זהו כמו שאמרנו שע"י יעקב שהוא מדת המשפט דאיהו רחמים משפיע חסד על העולם. והעולם נשלם בשלימות הגמור. כמו שאמרנו כבר שי"ל הפירוש אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים זהו תיבת אמ"ת. ג' אותיות. תחילה וסוף ואמצע. וזהו הפי' שאמר המדרש שהקב"ה מתרומם שנאמר ויגבה י"י צבאות במשפט. כי ע"י משפט נמתקו כל הדינין. וגם הם מסכימים רק לטוב. וז"ש שאני משרה קדושתי בתוככם כשנעשה יחוד בין כל המדות אזי נתרומם כל העולמות עד למעלה והקדוש ברוך הוא מוריד שכינתו למטה ומשפיע לישראל כל טוב אמן:

תמים תהיה עם ד' אלקיך. איתא במדרש אימתי תהיה תמים כשתקיים כל הכתוב כאן. ד"א תמים תהיה כשתהיה תם אז יהיה חלקך עם ד' כו' ע"כ:

ונוכל לומר. כי זה הפסוק נדרש מראשו לסופו ומסופו לראשו. עד"ה בטח בה' ועשה טוב כשתבטח בה' תוכל לעשות טוב. ומסופו לראשו. כשתעשה טוב תוכל לבטוח בה' וכן גם כאן. אימתי תהיה תמים כשתוכל להיות עם ד'. היינו כשתקיים ככל הכתוב כאן. ומקודם חשיב עשרה דברים שצריך להזהר בהם ואז יוכל להיות תמים. ואח"כ דרש המדרש כשתהיה תם היינו כשתראה שחלק אלו"ק ממעל שבך יהיה תמים אז יהיה חלקך עם ד' שהוא החלק שניטל ממנו שיוכל להתחבר חלק בחלק. והיינו חלק כחלק יאכלו. רמז לאלו החלקים השנים:

והתחיל וכי יבא הלוי. ל' התחברות מי שרוצה להתחבר לד'. מאחד שעריך מכפי השיעור שלו שמשער בלבו. מכל ישראל אשר הוא גר שם כפי שהוא אפילו במדריגה פחותה. ובא בכל אוות נפשו כמשמעו בכל השתוקקות נפשו ועוד בכל תאוות נפשו שהנפש משוקע בהם ויביא הכל אל המקום אשר יבחר ד' כו' ושרת בשם ד' כו' ככל אחיו הלוים כו' חלק כחלק יאכלו שכיון שבא כנ"ל יראה להשוות החלקים. לבד ממכריו על האבות. שיראה להכיר מעשה אבות ולתקן מדותיהם כמחז"ל מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי:

נביא מקרבך מאחיך כמוני יקים לך כו' אח"כ ויאמר ה' אלי הטיבו כל אשר דברו. נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך. הקשה מפני מה מקודם חשיב המעלות ואח"כ כתיב יקים לך כו' ובהתשובה כתיב נביא אקים להם ואח"כ חושב המעלות מקרב אחיהם כו'. אמר נביא הוא מלשון ניב שפתיים. כשאדם פותח את פיו לומר דיבורים לפני ישראל צריך להיות מקודם המעלות האילו. מקרבך. מלשון מקרב איש ולב עמוק. שיהיה הדיבורים יוצאים מעמקא דלבא פנימיות הלב. מאחיך. שיתדבק ויתאחד עם כלל ישראל. כמוני. וכאשר הכלל ישראל מחברין את עצמן

באגודה להצדיק אז יקום לך. ויאמר ה' אלי הטיבו כל אשר דיברו. אמר הקב"ה למשה לא כל אדם זוכה לבוא למדריגה זאת אך הטיבו כל אשר דברו הוטב בעיני כל הדיבורים שידבר ישראל לפני. נביא כשאדם יפתח את ניב שפתיים. אקום להם. אני בעצמי מקים את כל המעלות. מקר"ב אחיה"ם כמו"ך:

בהפטרה אנכי אנכי הוא מנחמכם. איתא בפסיקתא ע"ז. מתחילת ברייתו של עולם נולד משיח ועלה במחשבתו קודם שנברא העולם שנאמר ויצא חוטר מגזע ישי וכו' ואף ד' גליות נבראו בעת בריאת העולם שנאמר והארץ היתה תוהו ובוהו. ודוד כשראה בצערם הקשה. אמר אשר הראיתני צרות רבות ורעות תשוב תחייני וכו' ומנין שמרומז משיח בעת בריאת העולם. שנאמר ורוח אלקים מרחפת. וכתיב ונחה עליו רוח ד' וכו'. ומתי יבא ע"פ המים כשתשפכו לבבכם כמים. הוי אנכי אנכי הוא מנחמכם:

הנה זה ידוע. אדם ר"ת א"דם ד"וד מ"שיח והם כללות כל העולם מעת בריאת העולם עד שיושלם העולם אי"ה לגמרי לטוב. ובאמת משיח יש בכל דור ודור. ואם היה העולם זוכה היה מתגלה באותו הדור אחישנה. וצריך כ"א לחקור אחר בחי' משיח שלו כי כל איש צריך לראות לקרב ביאת משיח. ופשיטא שלא לעכב ח"ו ביאת משיח. ואיך יכול להיות זאת דווקא ע"י מס"נ ותשובה שלימה ולמאוס ברע. ופשיטא בתענוגי עוה"ז. ולבחור רק בטוב. והנה כל הצדיקים לא זכו לבחינתם רק ע"י מס"נ באמת. עכ"פ עד שלא נולד משעבד הראשון נולד גואל האחרון וזהו אד"ם. ואיתא דוד בעצמו יהיה משיח כי זהו עיקר העבדות של צדיקים לקשר סוף כל העולם שיהיה כפי שהיה בעת בריאת העולם ולקשר שני היודי"ן. כמו שדברנו ע"פ עשר תעשר. ובאמת איתא האדם הוא ראשון במחשבה ואחרון ליצירה וזה שהיה במחשבה קודם בריאת העולם. כי לזה כתיב אחור וקדם צרתני. צרתני לשון צרור וקשור. שקישר בחינת אחור עם בחינת קדם שזה נקרא שני היודי"ן. אני ראשון ואני אחרון. וז"ש וייצר בשני יודי"ן וגם אות ו'. אות א' הוא יו"ד למעלה יו"ד למטה וא"ו באמצע. הגם שכאן הוא"ו קודם כידוע שע"י הוא"ו שהוא התפשטות המדות מתקשרין שני היודי"ן. וזה תלוי בנו עם ב"י לקשר שני היודי"ן ויהיה שלימות הגמור ולא יהיה ח"ו שום קטרוג רק שיהיו שני המאורות שוים. וכפי שדברנו. אד"ם הוא א"דם ד"וד מ"שיח. לזה אמר דוד. אשר הראיתני וגו'. כי הוא היה גם בעת בריאת העולם וראה אז ד' גליות ושנעשה הקיטרוג עד שא"ל לכי ומעטי וכו'. וראה ג"כ שלימות הגמור ואמר תשוב תחייני ומתהומות הארץ תשוב תעלני שזהו נגד הד' גליות כפי דאיתא במדרש הנ"ל. ואז תרב גדולתי יתרבה ויתגדל בחינה שלי ויהיו שני המאורות הגדולים ויהיה אור הלבנה כאור החמה. וזהו אנכי אנכי הוא מנחמכם. כתיב ב"פ אנכי נגד תחלת בריאותו של העולם היה בחינת אנכ"י. לא בחינת אנ"י. כידוע הבחינה שנקרא אנכי. וגם כשראה הגליות. וראה אח"כ שיבא משיח ויושלם העולם לטוב בשלימות הגמור ויבא לבחינה ראשונה שהיה קודם בריאת העולם בחינת אנכי. כידוע שאות כ' באמצע. שזה מרמז לכתר מלוכה. וכמו שאנו אומרים ויתנו לך כתר מלוכה. ולכן מביא המדרש ע"ז כל הענין של משיח ושל דוד המלך ע"ה כמו שדברנו. השם יתברך יזכנו במהרה לביאת משיח א"ס:

כי תצא למלחמה על אויביך וראית סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם כו'. אמר נדבר עפ"י הפירוש של הרב הקדוש בעל אוה"ח זצ"ל:

כי תצא למלחמה על אויביך. זה יצה"ר. וראית סוס ורכב עם רב ממך. היינו אותם הקליפות וד"א הבאים ממך ממש לא תירא מהם. לא תתייאש מהם מחמת זה ח"ו. כי י"י אלקיך עמך המעלך מארמ"ץ. ששם היה ג"כ כנ"ל. וי"י הוציאם משם. והיה כקרבכם אל המלחמה. היינו כשתקרבו אל הש"י מחמת המלחמה כי זהו עיקר ההתקרבות. וניגש הכהן ודיבר אל העם. הכהן זו מדת החסד כמ"ש תומיך ואוריך לאיש חסידך. ואמר להם שמע ישראל זו ק"ש. כי זהו עיקר הכל ותכלית הכל. אתם קרבים היום למלחמה על אויביכם אל תראו ואל תחפזו. אל ירך לבבכם כו' וכפירש"י אל ירך לבבכם מקול הקרנות כו'. כנגד ד' דברים שאו"ה עושים במלחמה והם כנגד הד' דברים שבתפלה שצריך ליחדם בתפלתו לא"ס ב"ה הראיה והדיבור והמחשבה ורעותא דלבא. כי ד' אלקיכם כו' להושיע אתכם. לעזריכם לשוב לפניו באמת: